

5 Μαΐου 2014
Αριθμ. Πρωτ.: ***/***/2014

Προς:

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

1. κύριο Ι. Βρούτση, Υπουργό
2. κύριο Β. Κεγκέρογλου, Υφυπουργό
Σταδίου 29, 101 10 Αθήνα
3. κυρία Ε. Μπέκου, Γενική Γραμματέα Πρόνοιας
Σολωμού 60, 104 32 Αθήνα

Θέμα: Στελέχωση ιδρυμάτων παιδικής προστασίας

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί και κυρία Γενική Γραμματέα,

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο της ειδικής αποστολής του για την προάσπιση και προαγωγή των Δικαιωμάτων του Παιδιού, από το 2003 μέχρι σήμερα, πραγματοποιεί σε τακτική βάση επισκέψεις σε ιδρύματα παιδικής προστασίας, κατά τις οποίες συναντάται και συνομιλεί με μέλη της διοίκησης, του προσωπικού και με φιλοξενούμενα παιδιά, με στόχο να συμβάλει, μέσω της αποτύπωσης των παρατηρήσεών του και των προτάσεών του, στη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ανηλίκων που φιλοξενούνται στα ιδρύματα αυτά. Κατά το παραπάνω διάστημα, ο Συνήγορος έχει επισκεφτεί το σύνολο των δημοσίων ιδρυμάτων της χώρας μας που φιλοξενούν ανηλίκους και μεγάλο αριθμό ιδρυμάτων ιδιωτικού δικαίου, έχει εκπονήσει πορίσματα για συγκεκριμένα ιδρύματα, και έχει επανειλημμένως - μέσω Ετησίων Εκθέσεων και άλλων δημοσίων κειμένων του - διατυπώσει θέσεις και προτάσεις για την βελτίωση των υλοποιούμενων πολιτικών, σε εναρμόνιση με τις προβλέψεις της Διεθνούς Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν.2101/92) και των διεθνώς αποδεκτών προτύπων για την λειτουργία των ιδρυμάτων παιδικής προστασίας.

Η παρούσα επιστολή επικεντρώνεται στο ζήτημα της στελέχωσης των ιδρυμάτων και, ειδικότερα, της κάλυψης, κατά την παρούσα φάση, μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ, θέσεων που αφορούν πάγιες ανάγκες στελέχωσης στα περισσότερα ιδρύματα παιδικής προστασίας της χώρας. Συγκεκριμένα, την Αρχή μας προβληματίζει ιδιαίτερα το γεγονός ότι, σε πολλά ιδρύματα παιδικής προστασίας, απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου μικρής διάρκειας (κατά κανόνα με 6μηνες συμβάσεις), μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ, επικουρικό προσωπικό που επιτελεί έργο κομβικής σημασίας, συνδεδεμένο άμεσα με τη φροντίδα και την υποστήριξη των φιλοξενούμενων παιδιών, όπως κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι και επιμελητές - επιμελήτριες.

Η τακτική αυτή, που τείνει να παγιωθεί τα τελευταία χρόνια, έχει ως συνέπεια την συνεχή εναλλαγή του προσωπικού που εμπλέκεται άμεσα με την καθημερινή φροντίδα και υποστήριξη των ενδιαφερόμενων παιδιών. Οι εργαζόμενοι-ες αυτοί-ές, εκ της φύσεως του έργου τους, δημιουργούν ισχυρούς υποστηρικτικούς και επικοινωνιακούς δεσμούς με τους φιλοξενούμενους ανηλίκους με αποτέλεσμα η αποχώρησή τους να προκαλεί σε αυτούς συναισθήματα απώλειας, άγχους και ανασφάλειας, ενώ η διαρκής αντικατάσταση των προσώπων αυτών με νέα, επιτείνει τη δυσκολία των ανηλίκων να δημιουργήσουν και να εδραιώσουν τις αναγκαίες σχέσεις σταθερότητας και εμπιστοσύνης.

Ο Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη για τα Δικαιώματα του Παιδιού έχει διαπιστώσει το πρόβλημα αυτό κατ' επανάληψη κατά τα τελευταία έτη, αλλά και ειδικότερα πρόσφατα, στο πλαίσιο επισκέψεών του στις Παιδοπόλεις "Αγία Βαρβάρα" και "Άγιος Ανδρέας" Καλαμακίου που υπάγονται στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Αττικής και στο ίδρυμα ΝΠΙΔ «Άγιος Αλέξανδρος», οι οποίες αποτέλεσαν και το έναυσμα για την παρούσα επιστολή.

Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι τα ανήλικα άτομα που φιλοξενούνται σε ιδρύματα παιδικής προστασίας, έχοντας ήδη εκτεθεί σε ασταθείς συνθήκες ζωής και διαβίωσης και βιώσει συναισθήματα αβεβαιότητας, ανασφάλειας, παραμέλησης και «απωλειών» στο οικογενειακό τους περιβάλλον, αποτελούν μια ιδιαίτερα ευάλωτη κατηγορία ανηλίκων τόσο κοινωνικά όσο και ψυχολογικά. Οι ανήλικοι αυτοί, κατά συνέπεια, έχουν σαφέστατα αυξημένες ανάγκες συναισθηματικής σταθερότητας και παροχής ενός πλαισίου ασφαλούς και συνεχιζόμενης φροντίδας, στοιχεία τα οποία είναι ουσιώδες να αναγνωρίζονται έμπρακτα και να κατοχυρώνονται από την Πολιτεία.

Ως εκ τούτου, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η επάρκεια αλλά και η σταθερότητα του προσωπικού που στελεχώνει τα ιδρύματα παιδικής προστασίας αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικούς παράγοντες για την σωστή και αποτελεσματική φροντίδα, όπως τονίζεται, μεταξύ άλλων, και στην Σύσταση 2005(5) της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης με θέμα *"Τα Δικαιώματα των παιδιών που ζουν σε ιδρύματα παιδικής προστασίας"*.

([www.coe.int/t/dg3/children/childrenincare/Rec\(2005\)5%20Greek.pdf](http://www.coe.int/t/dg3/children/childrenincare/Rec(2005)5%20Greek.pdf) , σελίδα 7).

Ενόψει των παραπάνω, με βάση το δεδομένο ενδιαφέρον σας για την βέλτιστη κάλυψη των αναγκών των ιδρυμάτων παιδικής προστασίας και την προστασία-διασφάλιση των δικαιωμάτων των φιλοξενούμενων σε αυτά παιδιών, σας ζητούμε να προβείτε στη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών και διοικητικών μέτρων ώστε να αποφεύγεται - κατά το δυνατό - η τακτική και συχνή εναλλαγή προσώπων σε θέσεις που συνεπάγονται την ανάγκη και προϋπόθεση ανάπτυξης προσωπικών

σχέσεων και δεσμών με παιδιά και εφήβους, με την διασφάλιση της δυνατότητας παραμονής των επαγγελματιών σε βάθος χρόνου, κατόπιν ειδικής αξιολόγησής τους.

Ευελπιστώντας ότι θα ενεργοποιηθείτε άμεσα σε σχέση με σημαντικότερο αυτό ζήτημα, κατανοώντας την κρισιμότητα της πρότασής μας, σας δηλώνω την διαθεσιμότητά μου όπως και του αρμόδιου Βοηθού Συνηγόρου κυρίου Γιώργου Μόσχου για την παροχή οποιωνδήποτε αναγκαίων διευκρινίσεων, καθώς και για οιαδήποτε συνεργασία σε σχέση με τα παραπάνω.

Πληροφορίες: Μαρία Τσάγκαρη
Σαμάνθα Στρατιδάκη
Γραμματεία: τηλ. 2131306703 & 605, φαξ 210-7292129

Με τιμή,

Καλλιόπη Σπανού
Συνήγορος του Πολίτη